

Artur altábornagy vezeteti megfelelő számú tisztekkel és hivatalnokokkal. Rendelkezésre áll három nagy teherautó. Táborig fuvarozásokat már szeptember elején megkezdik a teherautók.

AZ ELSZÁLLÁSOLÁS.

A hadosztályok elszállásolása érdekében minden intézkedést megtettek. A szegedi szállókban már napokkal ezelőtt kétszáz szobát lefoglalt a szegedi hadosztály szállási osztálya a katonai ügyosztály közvetítésével. A szobák lefoglalása augusztus tizenharmadikától huszadikáig történt, az átvonuló ezredek tisztjeinek a részére. Azon a héten mintegy háromszáz tiszt tartózkodik majd Szegeden.

A póttartalékosok elszállásolásáról is gondoskodtak már. Kedden négyezeröttszáz póttartalékos vonul be a szegedi ezredekhez. A négyezeröttszáz katonát javarészből a külvárosi házakban szállásolják el. A beszállásolási törvények 1899. évi XXXVI. és 1895. évi XXXIX. t. c., valamint ezek végrehajtása és utasítása részletes rendelkezést tartalmaz a katonaság részéről támasztható követelmények és azok törvényes méretei felől. A hatóság ehhez igazodott.

Néhány nap múlva tehát megélnék a szegedi utca. Négyezeröttszáz póttartalékos bemasiroz a városba és ellepí a boltokat, vendéglőket és a — női sziveket. Fölesillannak majd a rövid bakakardok és a levegőben szétömlik a melódia: „Rövid baka-kardom, a markomba tartom . . .“

Itt említjük meg azt, hogy a szegedi állomás főnöksége még nem kapott utasítást különös intézkedésekre.

KALEIDOSZKOP

Szeged, augusztus 10.

Az ember kísétál este a Széchenyi-térre, a nagy vilámpák rózsaszín ködébe, a városháza előtti terrasra. Az ember harminc év körül bandukolgat és a fiatal élet ízét, mézét nem igen érzi már. Keserűvé és fanyarrá tette a sors, a bánat, a sok hiába vágy és egyéb reménytelen szerelem. A veszedelmes életkor ez a férfi számára, ifjuság és öregség, cigányság és filiszterség fakó, keserves határsorompója. Megáll a mi emberünk a sétány végén az ezüstös kerítésre ül le szép csendesen és elméláz a villamos fények glóriájában szökellő és barnálló ifjont, rózsás fejeken. Elnézi a gyermekesség és fiatalos örökké lármás, mindig új játékaikat. Kerek korcsolyákon siklanak most röpkén és kacagva a fiatalok, a sűrű aszfalt sima parkettjén, mint valami kivilágított, esti bálteremben, mint egy korcsolyatón, a láthatatlan zenekar titkos ütemei mellett. Az ifjuság muzsikál itten, ennek újjongó taktusára siklanak a harsogó kerek korcsolyák, ennek a zenéjére bógniznak rendületlen kitarással, szemlehungó mámorral az ifjú párok, legénykék és leánykák. Meghódították maguknak az öreg városháza előtti terraszt egészen, minden este az övék ez a remek, tágas táncterem, a nyári este violaszínű baldachinja alatt. Kezdők és haladók tarka versengése folyik, a vakáció gyönyörűsége ad szilaj szárnyakat, merész íveket az új játéknak, új kacérságoknak. Valamikor régen, régen, pár esztendője, mikor a mi emberünk még reményteljes fiatal ember volt, más mezőkön más játékaik vol-

tak a játékos sziveknek. A melázó Tisza partján, a Stefánia lombjai mellett sétálgattak akkortájt a párok, a gondos mamák és a borus agglagények zártzékai sorfala között. A szökőkút csobogta akkoriban még azokat az örök, rejtelmes melódiákat: ifjuságunk édes szerenádját. Augusztusi ég halk csillagpermetegje, mint valami gyöngye tűzijáték szórt egy kis csillogást a Tisza tulsó partján a me-rengő lápok fölé, arrafelé, ahol most a szegedi Lido színes kabinjai bóbiskolnak kacéran a nyári éjszakában. Mert most kihalt este a Stefánia, régi séták, eltűnt bohóságok és fiatal szomorúságok néhai tanyája. Most új felfedező utra indult a mai gyerek és fiatalok hada, kerek korcsolyákon siklottak át az új konkvisztádorok a városháza elé és a mi emberünk sóhajtván nézi, mint kapaszkodnak bele párosával a kórozó autó hátába és mennek, suhannak a szárnyas, kerek korcsolyák a szőke villamos glória alatt a Jövendő ködébe. Amely már mult nekünk.

Juhász Gyula.

Adatok a newyorki camorra terror-munkájáról.

Newyork, július végén.

(Saját levelőznöktől.) Rosenthal meggyilkolásának világszenzációjává dagadt ügye ráterelte az érdeklődést arra az „világra“, amely éjszaka tizenegy órától hajnali négy óráig ott tanyázik a newyorki játékbankokban. Az európai ember előtt, aki távolról nézi csak az eseményeket, a newyorki játékbankok ügye egészen különösnek, sajtóságosnak tetszik és csak az tudja megérteni, aki a maga szeméve látta az amerikai viszonyokat. Az amerikaiak játékában valami érdekes és különös ellentét van, amit csak az ottani viszonyok sajtósága magyaráz meg. *Sehol a világon nem üldözi a törvény olyan kérelhetetlen szigorral a szerencsejátékot — és általában a pénzben való játékot — mint Amerikában és sehol a világon nem játszanak az emberek annyit, olyan szenvedélyvel és olyan nagyban, mint Amerikában.* Ha egy kávéházban két ur egy szivarban billiárdot játszik: ez már büntett és a kávé elvesztheti miatta az engedélyét. Lóverseny, lottó, sorsjáték egyáltalában nincs és sok államban még az is büntett, ha valaki otthon, a saját lakásában játszik bridget, vagy pokert.

És mégis, dacára ezeknek a drákói szigorúságu törvényeknek, az amerikai ember játékszenvedélye egyenesen hihetetlen az európai előtt. Aki nem tud pokerezni, az egyenesen lehetetlen figura az amerikai társaságban. Az amerikai javíthatatlan játékos és fogadó, aki mindenben játszik és mindenre fogad. És amilyen szigorúak az Egyesült-Államok területén azok a törvények, amelyeket a hazardjáték ellen hoztak, épen olyan enyhe a végrehajtásuk. A rendőrség — jó pénzért — személt huny a játékbankok üzemei fölött és a botrányoknak csak egy kis százaléka az, ami most kiderült a Rosenthal-ügy kapcsán.

Csak néhány adat arról, hogyan dogoznak a newyorki játékbankok. Minden játékkerem klub, amelyről a rendőrség kitűnően tud mindent. Lent az ajtóban portás áll, akinek csudálatos emlékező tehetsége van az arcok iránt. Aki egyszer bejutott a játékosvilágba, annak a számára mindig szabad az út. Bent a kubban, pazar eleganciával, káprázatos kényelemmel vannak berendezve a termek. Mindenkinnek, aki a játékbankban tartózkodik, ingyen áll rendelkezésére a buffet, ehetik, ihatik, amennyit akar. Sekmi se törődik vele, hogy játszik-e vagy sem. Természetes, hogy a játékkerem föntartása rengeteg pénzbe kerül. Itt amilyen összegek fordulnak meg a játékkeremekben, arra nézve jellemző, hogy a kluboknak vagy harmincezer alkalmasítottjuk van Newyorkban. Maguk a tulajdonosok előkelő urak, akiket ott lehet látni mindenütt, ahol az elegáns világ megfordul. Ott vannak a Metropolitan Opera premiérjein, az autójukat mindenütt látni, a szalónjaikban a legelegánsabb ársaság fordul meg. *Lorillard*, a dohánykirály, *Whitney*, a vasutigazgató, *Wollcok* szenátor, a hírhedt *Canfield*-féle játékbank állandó látogatói voltak. A milliós *Belmont* is vesztett egyetlen éjszaka százezer dollárt, a fiatal *Van-*

derbilt kilencvenezret. Emiatt törte ki aztán a nyakát a tulajdonos. A család megmozdult és a Vanderbilts bezáratták a bankot. De egyébránt a bankok sose félnek a rendőrségtől. Egy ellenségük van csak: a lapok. Ha valamelyik újság meglep egy-egy bankot, akkor a helyiségeket egy-két hétre bezárik, hogy aztán újra megnyissák a kapuit. A rendőrség csak arra figyelmezteti a tulajdonost, hogy a veszély már elmúlt.

A newyorki camorráról szólva, mindenekelőtt a newyorki rendőrségről kell megemlékezni, amelyet — akárcsak azelőtt a nápolyi — egy részében személyes érdekelttség fűz a camorrához és a camorristákhoz. Ennek a milliós városnak a rendőrsége annyira rosszhírű, hogy a lakosság jó része kisebb bűnesetekben nem is mer a rendőrséghez fordulni, annyira meg van győződve a hatóságok bűnrészességéről. A lakosság annyira bizmatlan a rend hivatásos őreivel szemben, hogy ha éjszaka obskurus és bizonytalan helyen rendőrrel találkozunk, akkor azt messziről elkerüljük. Mindez nem tulzás és magának *Taft* elnöknek az emberei is sokszor elmondták ezt, igaz, hogy ők azért gyűlölik a newyorki rendőrséget, mert amíg *Taft* elnök republikánus, addig az egész newyorki rendőrség a demokrata pártnak a kezében van.

De ettől a kölcsönös politikai gyűlölködéstől eltekintve, ma már egészen bizonyos, hogy *Newyorkban maga a rendőrség szervezett egy camorrát*, magánál a nápolyinál is elterjedtebbet és hatalmasabbat, mert hiszen *Newyorkban maga a rendőrség az, amely a bűnösöket előkészíti és azok hasznát leföldözi.*

És ezen a bajon nem lehet segíteni. A newyorki rendőrség autonóm testület, amely csak a polgármestertől függ. A polgármester viszont a *Tammany Hallnak*, e minden városi klikkek legundorítottabbjának a kezében van. A korrupció itt kirihatatlanul befészkelte magát a köztisztviselőkbe és a newyorki rendőrség az egész világon a legromlottabb.

Hogy soroznak az idén ?

— Az átmeneti intézkedések. —

(Saját tudósítónktól.) Az idei véderőtörvénynyel gyökeres átalakuláson megy keresztül Ausztria-Magyarország egész hadkiegészítő rendszere. Katonai és közigazgatási szakembereknek is ugyancsak kemény dolguk lesz, amíg tisztán látják az összes új, különösen az átmeneti intézkedéseket. Annál szövevényesebb a dolog, mert most, közvetlenül a sorozás előtt jelent meg például az új véderőutasítás, amely a véderőtörvény ismert intézkedéseinek kívül felvilágosítással szolgál részletkérdésekre és az új intézkedések alkalmazására nézve is. Aki végigböngészi ezeket a paragrafusokat, egyre jobban megerősödik annak az az impressziója, hogy az egész vonalon terhesebb lesz a katonai szolgálat. A szolgálati idő, a két éves szolgálat például az ismert kivételeken felül — altisztek, lovasság — a katonai hatóság elhatározásával alaposan meghosszabbítható. A tényleges szolgálat ugyanis a beosztás napján kezdődik — és ez a nap október eleje előtt is lehet — végződik pedig az előirt idő leszolgálása után, december 31-én. Az öreg legénység bentartása tehát minden külön indokolás nélkül megtörténhetik. Ezzel szemben előny, hogy a rendszeren besorozott, önkéntességi joggal nem bíró legénység is kérheti a szolgálat elhalasztását, különös esetekben, ha iskolában, vagy a gyakorlatban meghatározott életpályára készül elő. A kérvényeket a sorozási év augusztus 31-ig kell beadni a politikai hatóságnál (szolgabírósnak). Olyan alapon, hogy például valaki állását veszi, vagy üzletében károsodik, nem lehet elhalasztani a tényleges szolgálatot. Sok szó esett már a segédszolgálatra